

DUDS

- Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab

Side 6-7

DUDS efterårsmøde

Side 8-9

CECLUS

Side 10

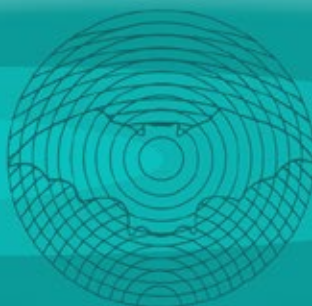
EU-udbud af landsdækkende rammeaftaler indenfor ultralyd

Side 12-13

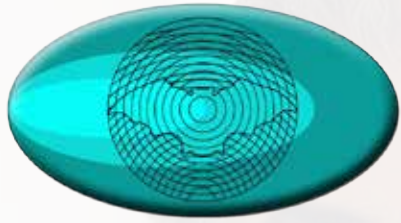
DUDS Årsmøde 2013

DUDS

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab

Bestyrelsen

Formand

Ovl. PhD Michel Court-Payen
Billeddiagnostisk Afd.
Gildhøj Privathospital
formand@duds.dk

Næstkommende formand

Læge PhD Caroline Ewertsen
Radiologisk Klinik
Rigshospitalet
n-formand@duds.dk

Afgået formand

Ovl. PhD Torben Lorentzen
Kirurgisk Gastroenterologisk afd.
Herlev Hospital
ex-formand@duds.dk

Sekretær

Ovl. PhD Thomas F. Bendtsen
Anæstesiologisk-Intensiv Afdeling
Århus Universitetshospital, Skejby
sekretaer@duds.dk

Bestyrelsesmedlem og kasserer

Læge PhD Hanne S. Grossjohann
Kirurgisk Afd.
Bispebjerg Hospital
kasserer@duds.dk

Bestyrelsesmedlem

Sonograf Helle Vibeke Hansen
Gynækologisk Afd.
Herlev Hospital
bestyrelsesmedlem1@duds.dk

Suppleant

1. Reservelæge Ole Graumann
Radiologisk afd.
Sygehus Lillebælt
suppleant@duds.dk

Redaktører

Reservelæge Alexander Nygård (tv)
og Andreas Hjelm Brandt (th)
Radiologisk Klinik Rigshospitalet
redaktor@duds.dk

Udgiver
Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab
udgiver bladet 2 gange årligt i
samarbejde med private sponsorer

Redaktører

Reservelæge Alexander
Nygård og Andreas Hjelm Brandt
Radiologisk Klinik Rigshospitalet
redaktor@duds.dk

Webmaster

Læge Peter Hansen
web@duds.dk

Trykkeri

Trykkeriet på Rigshospitalet

Oplag

475 eksemplarer

Medlemskab

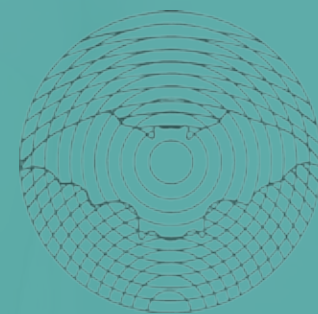
EFSUMB

European Federation of Societies in
Ultrasound in Medicine and Biology,
som har ca. 19.000 medlemmer

Links

www.duds.dk
www.efsumb.org

Næste deadline:
15. februar 2014

Indhold

Side 3

Indholdsfortegnelse

Side 4

Formanden har ordet

Side 5

Redaktørerne

Side 6

DUDS efterårsmøde

Side 8-9

CECLUS

Side 10

EU-udbud af landsdækkende
rammeaftaler indenfor ultralyd

Side 12-13

DUDS Årsmøde 2013

Side 14-23

Kurser og kongresser

Side 24-25

DUDS Quiz

Formanden har ordet

Kære DUDS medlem.

Med dette medlemsblad byder jeg jer alle velkommen tilbage efter en forhåbentlig dejlig sommerferie. Nu er I veloplagte til at starte en ny DUDS-sæson 2013/2014!

Bestyrelsen har dog allerede været i gang, idét WFUMB lige har afholdt et "Full Council Meeting" i København. Den 6. august var DUDS således inviteret af WFUMB's ledelse for at præsentere, hvad der rører sig inden for UL i Danmark. Torben Lorentzen, Caroline Ewertsen og jeg selv havde således den glæde at kunne møde og udveksle erfaringer med vores udenlandske kolleger. De aktuelle udfordringer indenfor UL-uddannelse i Danmark viser sig at være et international problem og vil fortsat præge den kommende DUDS dagsorden. I foråret havde vi interessante møder med repræsentanter fra CECLUS (Center of Clinical Ultrasound), som på Århus Universitet er startet et ambitiøst projekt vedrørende uddannelse og forskning indenfor Point-Of-Care UL i de forskellige medicinske og kirurgiske specialer. Den del af projektet som omhandler akutafdelingen, Hospitalsenheden Horsens præsenteres i disse spalter.

Vores ældste og mest vedvarende kursus - kurset i basal UL - er blev holdt 2 gange i år: i maj måned og her også for 53. gang i august. I de kommende måneder vil andre kurser følge: US of Airway Breathing Circulation and Dolor, Muskuloskeletal UL, Kontrast UL, Akut Abdom -

nal UL. Information om disse kan findes på de følgende sider samt på vores hjemmeside.

Sidste forårsmøde den 19. april bød igen på spændende foredrag og god stemning. Ved efterfølgende generalforsamling blev Erik Sloth afløst af Thomas Fichtner Bendtsen som sekretær i bestyrelsen. Jeg vil takke Erik for hans store indsats og glæder mig til det kommende samarbejde med Thomas. Programmet til efterårsmødet foreligger nu og jeg ser frem til 1. november i Århus. Derefter er der planer om at holde næste DUDS årsmøde som joint venture med DRS, 29.-31. januar i Odense. Mere om det senere.

To spændende kongresser kan i øvrigt anbefales: Euroson i Stuttgart i oktober og Ultrasound methods in Gastroenterological Dilemmas i september 2014 på Herlev Hospital,

DUDS er også blevet informeret om et fælles nationalt projekt omkring EU-udbud af rammeaftaler for køb af UL-apparatur indenfor forskellige specialer på landets sygehuse. Arbejdet, som er planlagt afsluttet i 2013, foretages af en national brugergruppe, suppleret med regionale følgegrupper, og bliver beskrevet kort i dette blad. Hvis nogle medlemmer skulle have spørgsmål omkring udbuddet, bedes de rettet til brugergruppen.

Michel Court-Payen, Formand for DUDS

Redaktørerne

Kære Alle,

Så er det atter blevet tid til udgivelse af DUDS halvårslige medlemsblad. Sommeren har været rolig uden den helt store kursusaktivitet, men vi går et spændende efterår i møde med masser af ultralydrelevante kurser samt ikke mindst Euroson 2013 der afholdes i Stuttgart fra 9. til 12. oktober.

I foråret 2013 blev der afholdt et vellykket DUDS årsmøde i Carlsbergs museum og business center med efterfølgende generalforsamling for DUDS. Der var stor deltagelse ved mødet og nogle spændende foredrag. I denne udgave af medlemsbladet vil der være en kort beskrivelse af forelæserne og nogle stemningsbilleder fra mødet.

Ved generalforsamlingen valgte Erik Sloth at trække sig som sekretær i bestyrelsen. Vi takker Erik for indsatsen og byder samtidig Thomas F. Bendtsen hjertelig velkommen og ser frem til et godt samarbejde.

Det er med stor glæde, at vi har fået Center of clinical Ultrasound (CECLUS) under Aarhus Universitet, til at fortælle mere om deres arbejde for udbredelsen af klinisk ultralyd. Centeret er underlagt Center for medicinsk uddannelse og tilstræber forskning, samtidig med at være en udviklings- og rådgivningsenhed under det sundhedsfaglige fakultet. Vi håber indlægget kan være med til at inspirere nogle af vores læsere til at samarbejde med denne gruppe om fremtidige projekter og muligvis kan inspirere unge forskningsinteresserede læger.

Sidst i bladet kan I finde svaret på quizzen der blev præsenteret i martsudgaven. Vinderen blev Michael Trier Aagaard, Overlæge på røntgenafdelingen Regionshospitalet Herning.

Der er endnu engang lavet en duds quiz, hvor der vil være gavepræmier til en af deltagerne med korrekt svar. Der var begrænset interesse for at deltage i sidste udgave af duds quizzen og vi vil gerne opfordre flere til at deltage fremover - der er fine præmier på spil.

God læselyst til jer alle.

Med venlig hilsen
Alexander Nygård og Andreas Hjelm Brandt

DUDS Efterårsmøde

Fredag d. 1. november 2013 kl. 13-16

Aarhus Universitets Hospital, THG, Auditorium 1

Program:

13.00-13.05 Velkomst v. *Lars Bolvig*

13.05-13.25 Ultralydkontrast og interventionelle procedure v. *Torben Lorentsen*

13.25-13.45 Vasculit og ultralyd v. *Ulrich Fredberg*

13.45-14.05 Dynamisk Fusionsradiologi v. *Lasse Nørgaard*

14.05-14.25 Fusionsradiologi til plexusblokader v. *Thomas Bendtsen*

14.25-14.55 Pause

14.55-15.15 Kvalitetssikring af ultralyduddannelsen v. *professor Peder Charles*

15.15-15.35 Sensitivity and specificity of ultrasound guided coare needle biopsy performed on peripheral nerve sheath tumour v. *Jacob Damgaard*

15.35-15.55 Elastografi af sener v. *Søren Geill Kjær*

15.55-16.00 Afslutning v. *Lars Bolvig*

Mødet er gratis; men af hensyn til traktementet bedes i tilmelde jer:
jeanatay@rm.dk

Introducing a new era in premium ultrasound.
Philips' new

delivers extraordinary image resolution and detail along with incomparable levels of information. EPIQ is built on Philips proprietary nSIGHT Imaging architecture which introduces a totally new approach, forming ultrasound images without compromise. nSIGHT Imaging breaks the rules of conventional ultrasound to achieve new levels of clinical performance. See for yourself at www.philips.com/EPIQ

Philips EPIQ. Epic in every way.

PHILIPS

For yderligere information kontakt venligst:
ViCare Medical A/S - Tlf.: 45 82 33 66 - E-mail: rf@vicare-medical.dk

© 2013 Koninklijke Philips NV. All rights are reserved.

Point-of-care ultralyd for den akutte patient i Region Midtjylland

CECLUS (Center of Clinical Ultrasound) blev etableret i 2011 med henblik på at udbrede anvendelsen af point-of-care (POC) ultralyd gennem uddannelse og forskning. POC ultralyd muliggør hurtigere og mere sikker diagnostik, og øger kvalitet og sikkerhed af en række interventioner. Det er ikke intentionen, at basal POC ultralyd kan erstatte den specialiserede diagnostiske ultralyd foretaget af radiologer.

CECLUS gennemførte i foråret 2013 et pilotprojekt ved Akutafdelingen i Horsens, hvor alle afdelingens læger blev uddannet i POC ultralyd. Foreløbige resultater indikerer, at introduktionen af POC ultralyd giver hurtigere og mere effektiv diagnostik, behandling og videre visitering. Samtidig har introduktionen af POC ultralyd medført kompetenceudvikling og øget arbejdsglæde blandt afdelingens læger.

Baggrund

Historisk har klinisk ultralyd udelukkende været forankret i det radiologiske speciale. I de seneste år er den kliniske brug af ultralyd indenfor de kliniske specialer eksploderet. Scenariet for den nære fremtid er, at enhver klinisk læge undersøger og behandler enhver patient ultralydvejledt i én proces med lægens personlige ultralydsscanner i mobiltelefonformat, dér hvor lægen møder patienten.

Health, Aarhus Universitet, etablerede i november 2011 CECLUS (Center of Clinical Ultrasound) med reference til Institut for Klinisk Medicin. Målet var at etablere standarder for uddannelse og certificering i POC ultralyd og at udvikle en akademisk platform for innovation, videnskabelig forskning og udvikling af alle aspekter af POC ultralyd.

Pilotprojekt: Implementering af point-of-care ultralyd på Akutafdelingen Hospitalsenheden Horsens

Der gennemførtes i foråret 2013 et pilotprojekt til implementering af basal point-of-care (POC) ultralyd på Akutafdelingen, Hospitalsenheden Horsens. Pilotprojektets primære formål var at etablere og implementere en tids- og omkostningseffektiv læringsmodel af høj kvalitet. Læringsmålet var, at alle læger på akutafdelingen skulle opnå kompetence i usuperviseret basal point-of-care ultralyd diagnostik og intervention indenfor et veldefineret curriculum.

Pilotprojektet fokuserede på at uddanne Akutafdelings læger i ultralydsskanning af nogle af de hyppigst forekommende akutte tilstande, hvor en hurtig og sikker diagnostik er afgørende for at sikre en effektiv behandling af patienten, herunder fokuseret ultralyd af hjerte, lunger og abdomen inkl. FAST protokollen. Derudover introduceredes lægerne teoretisk til ultralydvejledte interventioner, herunder anlæggelse af venflon, suprapubisk urinblærekateter og abscesdræn.

Uddannelsen i POC ultralyd omfatter

- 1) Prætest som dokumenterer kursisternes teoretiske viden før kurset.
- 2) Teoriundervisning: Interaktive, online e-læringsprogrammer som gennemføres af kursisterne før færdighedstræning.
- 3) Posttest som dokumenterer kursisternes teoretiske viden efter teoriundervisningen.
- 4) Færdighedstræning: To dage med 100% fokuseret praktisk færdighedstræning i curriculum med veldefineret læringsvej og læringsmål indenfor fokuseret POC ultralyd af hjerte, lunger og abdomen. Færdighedstræningen foregår som superviseret træning af POC ultralyd i grupper á fire kursister med én supervisor. Kursisterne er skanningsmodeller for hinanden.
- 5) Følgedag på Billeddiagnostisk afdeling: Hver kursist følger ultralydvagten én dag.
- 6) Minimum 60 POC skanninger i Akutafdelingen.

- 7) Certificering: Demonstration af hele curriculum af POC ultralyd diagnostiske procedurer uden vejledning og indenfor 15 minutter.

Pilotprojektets aktuelle status

- Fire uddannelsesforløb afholdt i foråret 2013
- Første 37 læger er certificerede i foråret 2013
- Flere rapporterede patient cases, hvor POC ultralyd har været afgørende for behandling, varighed af indlæggelse og overlevelse for patienterne
- Akutafdelingens yngre læger vurderer, at læringen i POC ultralyd er effektiv, meriterende, har klinisk effekt og rekrutteringseffekt
- Lægerne vurderer, at *en bloc* uddannelsen af alle afdelingens læger har været afgørende for at opnå, at POC ultralyd er blevet en integreret kompetence i afdelingens kliniske service.

Pilotprojektet: forventede effekter

Pilotprojektet er endnu ikke færdig evalueret. Blandt de forventede effekter er:

- Øget patientsikkerhed
- Hurtigere diagnostik og behandling af patienterne
- Kortere indlæggelsestid
- Hurtigere og mere effektiv visitering af patienterne til specialiseret behandling
- Større klinisk kompetence og arbejdsglæde for lægerne
- Øget sammenhold og positiv kulturændring på Akutafdelingen
- Ambition om forskningsbaseret kvalitetssikring af POC ultralyd

Udbredelse og videreudvikling af POC klinisk ultralyd i Region Midtjylland

CECLUS forventer at udbrede og videreudvikle POC ultralyd gennem følgende hovedaktiviteter:

- Implementering af POC ultralyd på Region Midt's (RM) øvrige akutafdelinger
- Plan for fortsat uddannelse af nye læger på akutafdelingerne i RM
- Udvikling af interventionskursus og supervisionskursus
- Udvikling af specialespecifik POC ultralyd i RM
- Videreudvikling af prægraduats uddannelse i POC ultralyd
- Forskning i POC ultralyd

Ud fra de foreløbige erfaringer fra projektforsløbet på Akutafdelingen i Horsens forventes det at udbrede POC klinisk ultralyd til de øvrige Akutafdelinger i Region Midtjylland i løbet af 2013 og 2014.

CECLUS har en stærk forskningsenhed tilknyttet og her planlægges i første omgang 3 ph.d.-forløb.

Lars Bolvig, Thomas Bendtsen og Peder Charles

EU-udbud af landsdækkende rammeaftaler indenfor ultralyd

På tværs af landet samarbejder klinikere, medicoteknikere og indkøbere for tiden i et fælles projekt omkring EU-udbud af rammeaftaler indenfor ultralyd. EU-udbuddet skal resultere i indgåelsen af en række rammeaftaler og omfatter Region Syddanmark, Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Hovedstaden mens Region Sjælland deltog som option.

Region Hovedstaden er ansvarlig for gennemførelsen af EU-udbuddet og der er nedsat en national brugergruppe med repræsentanter for hver af de fuldgældigt deltagende regioner. Desuden stiller Region Hovedstaden med ressourcer personer indenfor medicoteknik, hygiejne, arbejdsmiljø og udbud/indkøb.

Specialerne kardiologi, radiologi, gynækologi & obstetrik samt anæstesiologi & intensiv er repræsenteret i den nationale brugergruppe. Da ultralyd imidlertid dækker bredt på tværs af mange specialer har brugergruppen taget initiativ til etablering af såkaldt regionale følgegrupper i hver region. Hver regional følgegruppe er direkte tilknyttet ét medlem af den nationale brugergruppe som er ansvarlig for løbende orientering af følgegruppen og tilbagemeldinger til den nationale brugergruppe.

Praktisk er det ikke muligt, at lade hver region repræsenteres med alle relevante kliniske specialer i den nationale brugergruppe men det er afgørende for gruppen, at opnå gennemsigtighed i processen og at alle relevante kliniske specialer sikres mulighed for indflydelse. Kontakten mellem følgegruppen i Region Sjælland og den nationale brugergruppe varetages af indkøbsorganisationerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden.

Det er hensigten at udbyde en række delaftaler med afsæt i kliniske specialer. I hver delaftale forventes der indgået parallelle rammeaftaler med flere leverandører. Rammeaftalerne forventes

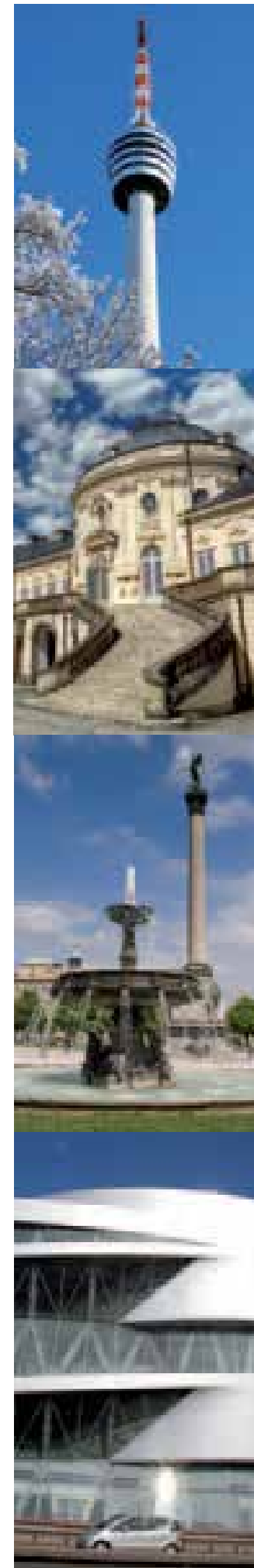
tes at løbe 2 år med option på forlængelse.

Brugergruppen har især fokus på billedkvalitet, klinisk funktionalitet og løbende teknologiske udvikling. Endvidere er der naturligvis en forventning om attraktive priser henset den store volumen som regionerne tilsammen udgør.

Henover de sidste måneder har forløbet en indledende høringsproces hvor de regionale følgegrupper har haft forskelligt materiale til gennemsyn og kommentering. Herefter gennemgår den nationale brugergruppe de indkomne tilbagemeldinger og efterfølgende fremsendes revideret udkast for kravspecifikationer til en kort endelig høring hos de regionale følgegrupper før udbuddet bekendtgøres. Endelig er det brugergruppens intention delvist at involvere de regionale følgegrupper i afprøvningen af udstyret forud for endelig evaluering.

Brugergruppen arbejder efter en ambitiøs tidsplan og håber at kunne afslutte udbuddet i 2013. Gruppen har med ovenstående ønsket at informere bredt til DUDS' medlemmer og eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Lars Dahl Allerup
Strategisk Indkøbskonsulent
Region Hovedstaden
Tlf. 3866 58 19
lars.dahl.allerup@regionh.dk

Ultraschall 2013
Euroson 2013

2nd Announcement
Call for Abstracts

**37. Dreiländertreffen der
DEGUM • SGUM • ÖGUM**

**25th Congress of the European Federation
of Societies for Ultrasound in Medicine
and Biology (EFSUMB)**

**Science and
Education**

October 9 – 12, 2013
**International Congress Center
Stuttgart (ICS), Germany**

www.ultraschall2013.org
www.euroson2013.org

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab (DUDS)
 ÅRSMØDE 19.APRIL 2013
 Carlsberg Museum & Business Center

Der var stor deltagelse til årsmødet, hvor flere internationale forskere var inviteret til at forelæse. Flere dygtige danske folk var ligeledes repræsenteret, samt unge forskere der forhåbentlig kommer til at præge vores feltet fremadrettet. En lang række producenter, med produkter indenfor ultralyd, havde til lejligheden opstillet stande i foyeren. I pauserne var der rig mulighed for at afprøve alt fra pigtail-katetre, automatkanyler til et bærbart ultralydsapparat med batteridrevne, trådløse prober, særligt velegnet til point-of-care ultralyd.

Blandt forelæserne var:

- Jesse Aronowitz (USA) kendt for sin forskning indenfor prostata brachyterapi, fortalte om det forgangne århundrede med denne terapiform. Han havde flere spændende anekdoter om de besværligheder man stødte på, da man første gang forsøgte sig med denne behandlingsform.

- Mirko D'Onofrio (Italy) kendt for sin forskning med fremstilling af pancreas med ultralyd-kontrast, fortalte om sin aktuelle forskning indenfor samme område og de mulige fremtidsperspektiver.

- Jeff Bamber (UK) var det den tekniske blandt forelæserne og kunne berette om sit arbejde med at karakterisere normalt og cancervæv ved ultralyd. Han kom også ind på sit seneste arbejde med elastography, som ser lovende ud fremadrettet.

- Eva fallentin (Rigshospitalet) fortalte om MR & CT -diagnostik inden for prostatatumorer.

- Kristoffer Lindskov Hansen (Rigshospitalet) fortalte om Vektor flow – status og perspektiver.

- Jonathan Carlsen (Rigshospitalet) fortalte om elastografi studier på fantomer

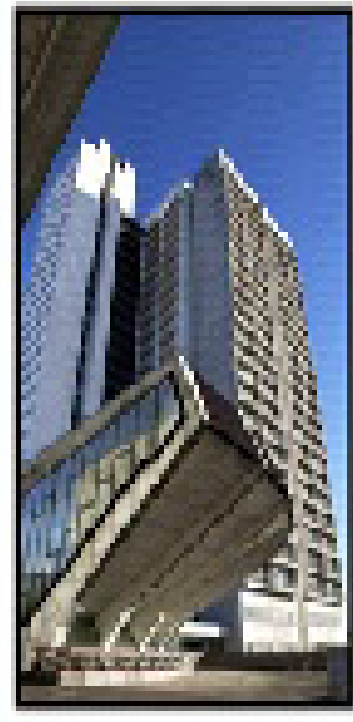
- Jacob B. Olesen (DTU) fortalte om ikke-invasive målinger af trykgradienter ved brug af ultralyd.

Samlet set var det en vellykket dag, hvor der også var plads til at hilse på yngre, samt ældre kollegaer og høre om livet rundt omkring på de forskellige afdelinger. Afslutningsvis blev der budt på fælles guidet gåtur på Carlsbergs område inden den ordinære generalforsamling i selskabet satte endeligt punktum for årsmødet.

Af Alexander Nygård og Andreas Hjelm Brandt

Billeder fra mødet:

Ultrasound Methods in Gastroenterological Dilemmas

10th International
Congress on
Interventional Ultrasound

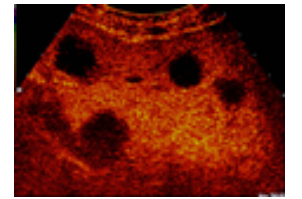
11th and 12th September 2014
Herlev Hospital
University of Copenhagen
Denmark

Focus on Contrast Enhanced Ultrasound,
Endoscopic Ultrasound and Intervention

More information:
www.usherlev.org

"KOM GODT I GANG" KURSUS KONTRASTULTRALYD

KURSET ER GODKENDT AF DUDS OG GIVER 6 CME POINT

Tid:	Onsdag, den 18. september 2013
Sted:	Aarhus Universitetshospital, Radiologisk Afd., Nørrebrogade 44, Aarhus
Målgruppe:	Radiologer som netop er startet eller ønsker at opstarte med kontrastultralydsundersøgelser (CEUS). Der kræves ingen forhåndsviden inden for CEUS.
Formål:	Kurset er tilegnet billeddiagnostiker, som påtænker opstart med CEUS, eller som ønsker at få forbedret viden om basale principper indenfor CEUS. Specifik uddannelse i brug af CEUS på netop det ultralydsapparat, som pågældende kursist skal arbejde med hjemme i sin egen afdeling. Deltagende kursister bedes derfor ved tilmelding oplyse fabrikatet på pågældende ultralydsapparat. Et ultralydsapparat af pågældende fabrikat vil så være tilgængeligt og vil blive undervist i på kursuset.
Indhold:	Teori-del: - Gennemgang af grundlæggende principper for CEUS - Detektering af levermetastaser - Karakterisering af fokale leverlæsioner - Anvendelse af CEUS til ekstrahepatisk diagnostik Praksis-del: "Hands on": hver kursist, under supervision, udfører selv CEUS - Real time løsning af kliniske problemstillinger med CEUS Praktikophold: - Ca. 8 uger efter kurset deltager 2 kursister pr. gang én dag i afdelingens daglige brug af CEUS, hvor der vil være mulighed for opfølgning på problemstillinger og "hands on"
Kursusledelse & undervisere:	Overlæge Henrik Torp Madsen, Radiologisk Afd., Aarhus Universitetshospital Overlæge Lars Peter S. Larsen, Radiologisk Afd., Aarhus Universitetshospital
Pris:	Kr. 2.500,00. Prisen dækker kursusdeltagelse samt kaffe og fortæring under mødet.
Tilmelding:	Skriftligt pr. e-mail: heliassa@rm.dk Program og undervisningsmateriale kan rekvireres ved kursussekretæren.
Tilmeldingsfrist:	Den 02. september 2013
Bemærk:	Kun plads til 6 kursister per gang.

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab og Dansk Kirurgisk Selskab byder velkommen til

29. Introkursus i akut abdominal ultralydskanning
herunder FAST og E-FAST skanning
den 22. november 2013

Rigshospitalet, Radiologisk Klinik X, auditoriet

Indhold: Dette kursus er beregnet for personer, der ser en ultralydskanner for første gang, og som ønsker at komme hurtigt i gang med at skanne de mest vagtrelevante, akutte tilstande i abdomen. Kurset indeholder introduktion til FAST og Extended FAST traumealgoritmen.

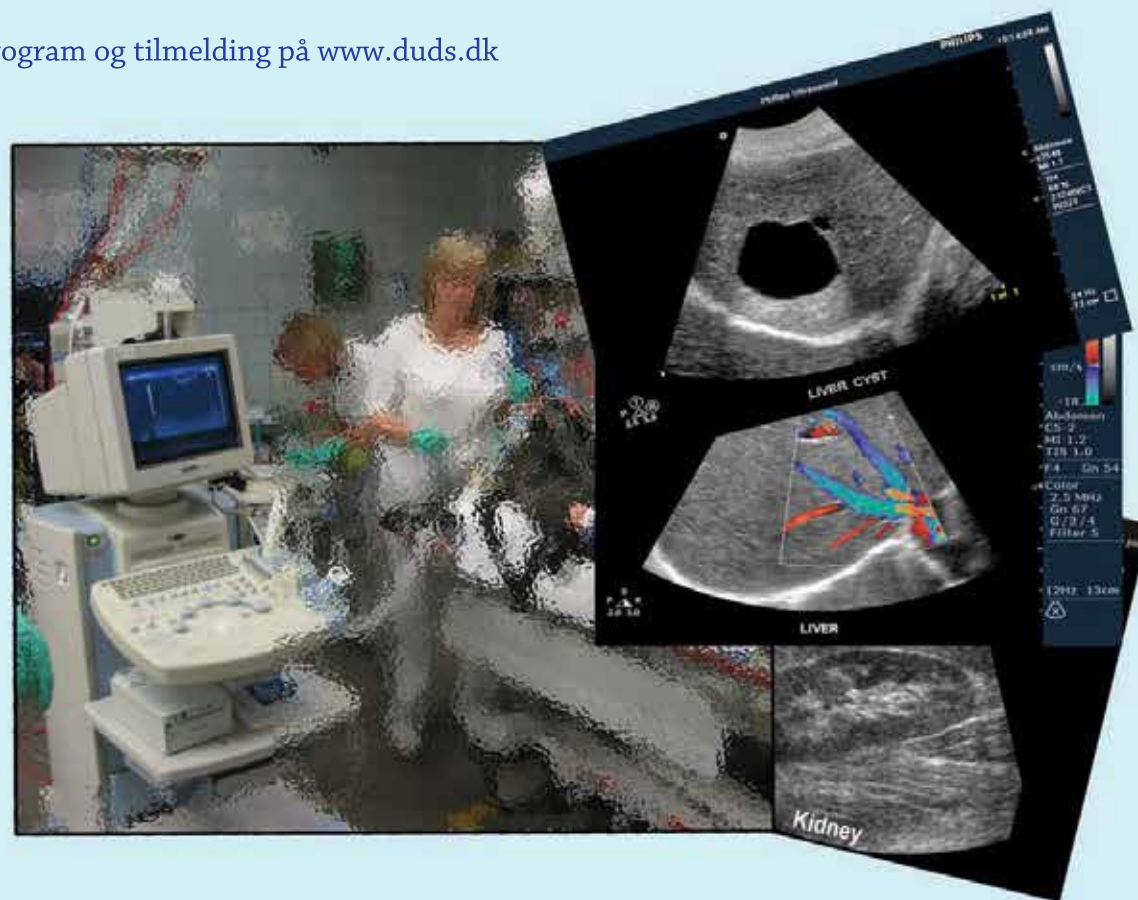
Materiale: Hver kursist får lærebogen "Basics of Clinical Ultrasound (Kindle Edition)"

Kursusafgift: 2000 kr.

Kursusledelse: Lars Bo Svendsen, Jens Hillingsø, Kristina Rue Nielsen, Kristoffer Lindskov Hansen og Caroline Ewertsen

Kursussekretær: Linda Schumann, linda.schumann@regionh.dk

Program og tilmelding på www.duds.dk

17. Kursus i Muskuloskeletal Ultralyd

Kurset er godkendt af DUDS (Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab) og giver 12 CME point.

Tid: 20.-21. Januar 2014

Sted: Skejby Sygehus, Auditorium A

Målgruppe: Radiologer, reumatologer, ortopædkirurger, praktiserende læger og eventuelt andre med interesse for muskuloskeletale lidelser. Der kræves ingen forhåndsviden inden for muskuloskeletal ultralyd.

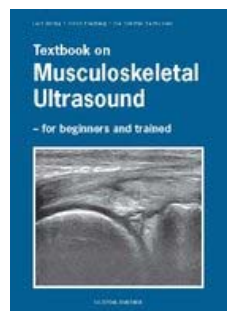
Indhold: Almen basal viden om muskuloskeletal ultralyd, herunder anatomi, fysik, teknik etc.
Muskuloskeletale skader (overbelastningsskader/idrætsskader), reumatologi, bløddelstumor, ultralydvejledt intervention og Doppler.

Demonstration af undersøgelsesteknikker (inkl. "Hands on") og interventionsmetoder (ultralydvejledte aspirationer/injektioner).

Undervisere og kursusledere: Overlæge Lars Bolvig, Røntgenafdelingen, Århus, Overlæge Ulrich Fredberg, Diagnostisk Center, Silkeborg, Overlæge Ole Schifter Rasmussen, Røntgenafdelingen, Randers.

Pris: kr. 3.600. Prisen omfatter kaffe og fortæring under mødet. Deltagerne sørger selv for overnatning.

Kursusbog: **Textbook on Musculoskeletal Ultrasonography - for beginners and trained**, der er skrevet af de 3 kursusarrangører fungerer som kursusbog (vejl. pris kr. 385), men er ikke en forudsætning for deltagelse i kurset.

Tilmelding: Skriftligt pr. e-mail: heidi.bjerre@santax.com
Program om emner og forelæsere kan rekvireres ved kursussekretæren.

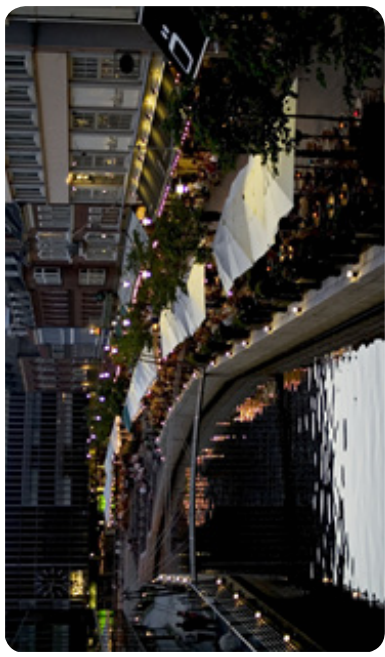
Tilmeldingsfrist: 3. januar 2014 - Begrænset deltagerantal.
Ved afmeldinger senere end 10. januar 2014 betales fuldt tilmeldingsgebyr

usabcd

Ultrasound of Airway Breathing Circulation & Dolor

USabcd Course of FAST & eLUS
(Focused Assessment with Sonography for Trauma & Emergency Lung Ultrasound)

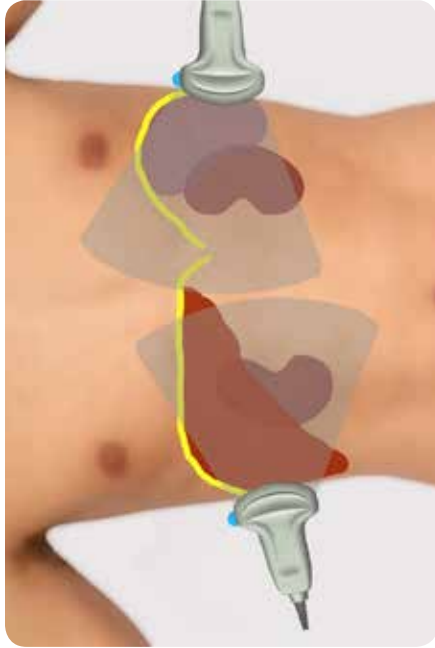
Aarhus September 10 2013
Aarhus October 8 2013
Aarhus December 3 2013

Basic FAST & eLUS

What is FAST?
FAST is a simple and systematic sonographic examination for free fluid in the pericardial sac and in the peritoneal cavity.

Emergency LUS
Emergency LUS is a simple and systematic sonographic examination to detect pneumothorax, pleural effusion and pulmonary edema.

Course convenors
The course convenors are Lars Knudsen and Christian Laursen joined by a team of highly skilled supervisors.

Precourse qualifications
No prior experience is required for the FAST & eLUS course.
Language: English if any non-Danish speaking participants join the course.

Advanced e-learning & workshop
Cutting edge interactive e-learning programs present the theory prior to the 1-day hands-on workshop.
The focused 1-day hands-on workshop is 100% dedicated to practice training.

Venue
Aarhus University Hospital, Skejby
Brendstrupgaardsvej 100,
8200 Aarhus N,
Denmark

Fee
490 euros including e-learning + 1-day workshop + lunch

Further information: www.usabcd.org
Registration: Please email Bianca Jensen at bdj@usabcd.org or register on website www.usabcd.org

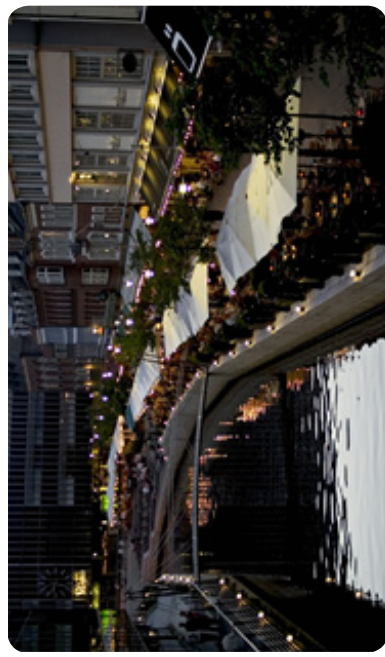
Certificate
A certificate is issued after completion of the course.

usabcd

Ultrasound of Airway Breathing Circulation & Dolor

USabcd Course of Basic FATE
(Focus Assessed Transthoracic Echocardiography)

Aarhus September 9 2013
Aarhus October 7 2013
Aarhus November 14 2013
Aarhus December 2 2013

Basic FATE

Objective
The objective is to provide basic echocardiographic skills for physicians who are not cardiology specialists in order to guide successful cardiopulmonary optimization.

Course convenor
The course convenor is the inventor of the world famous FATE protocol Professor Erik Sloth joined by a team of highly skilled supervisors.

Precourse qualifications
No prior experience is required for the basic USabcd course of FATE.
Language: English if any non-Danish speaking participants join the course.

Advanced e-learning & workshop
Cutting edge interactive e-learning programs present the theory prior to the 1-day hands on workshop.
The focused 1-day hands on workshop is 100% dedicated to practice training.

Venue
Aarhus University Hospital, Skejby
Brendstrupgaardsvej 100,
8200 Aarhus N,
Denmark

Fee
490 euros including e-learning + 1-day workshop + lunch

Further information: www.usabcd.org
Registration: Please email Bianca Jensen at bdj@usabcd.org or register on website www.usabcd.org

Certificate
A certificate is issued after completion of the course.

usabcd

Ultrasound of Airway Breathing Circulation & Dolor

USabcd Course of UGRA
(Ultrasound Guided Regional Anesthesia)

Aarhus October 9 2013
Aarhus November 13 2013

Ultrasound Guided Regional Anesthesia

Interscalene - Infralavicular - TAP - Femoral -
Saphenous - Subgluteal & Popliteal Sciatic

Basic Ultrasound Physics
Needle Dexterity Training in Phantoms

Advanced e-learning & workshop
Cutting edge interactive e-learning programs present the theory prior to the 1-day hands on workshop.
The focused 1-day hands on workshop is 100% dedicated to practice training.

Objective
To endow the participant with theoretical insight and practical skill to master the seven basic ultrasound guided nerve blocks for safe, easy and effective perioperative analgesia of the upper limb, the lower limb, and the abdominal wall. The focus is exclusively on in-plane needle guidance and single shot nerve blocks

Course convener
The course convener is professor (hon.) Thomas Fichtner Bendtsen joined by a team of highly skilled supervisors.

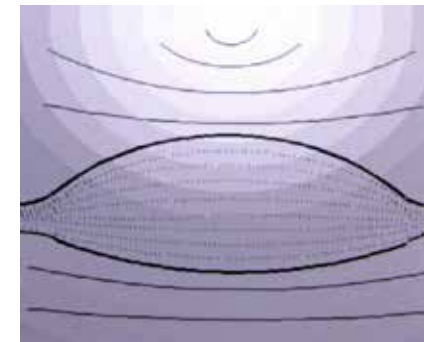
Precourse qualifications
No prior experience is required for the basic USabcd course of UGRA.
Language: English if any non-Danish speaking participants join the course.

Venue
Aarhus University Hospital, Skejby
Brendstrupgaardsvej 100,
8200 Aarhus N,
Denmark

Fee
490 euros including e-learning + 1-day workshop + lunch

Further information: www.usabcd.org
Registration: Please email Bianca Jensen at bdj@usabcd.org or register on website www.usabcd.org

Certificate
A certificate is issued after completion of the course.

Dansk Ultralyddiagnostisk Selskabs **17. Kursus i** **MUSKULOSKELETAL ULTRALYD**

Billeddiagnostisk afdeling, GILDHØJ Privathospital
Hvidovre Hospital
11. til 13. September 2013

Sted: Auditorium 1, HVIDOVRE Hospital.

Form: 3 dages eksternatkursus med forelæsninger, patient-demonstrationer og praktiske øvelser.

Målgruppe: Radiologer, Ortopædkirurger, Reumatologer og andre interesserede.

Indhold: Basale fysiske principper. Teknik og apparatur. Normal anatomi. Kliniske applikationer herunder: skulder, hofte, knæ, ankel/fod, albue, håndled/hånd, power Doppler, ultralyd-vejledte interventionelle procedurer (biopsi, drænage, steroid injektioner).

Deltagerne skal selv udføre ultralydundersøgelser af bevægeapparatet.

Akkreditering: Kurset anbefales af:

- Dansk Radiologisk Selskab (giver 18 CME-point)
- Dansk Ortopædkirurgisk Selskab
- Dansk Idrætsmedicinsk Selskab
- Dansk Reumatologisk Selskab
- European Society of Musculoskeletal Radiology (ESSR)

Kurset tildeles 18 CME-point og svarer til **EFSUMB's level 1 kursus** (European Federation for Societies in Ultrasound in Medicine and Biology).

Kursusledere: Michel Court-Payen, Overlæge, PhD, Billeddiagnostisk afdeling, Gildhøj Privathospital
Ole Schifter Rasmussen, Overlæge, Røntgenafdelingen, Randers Centralsygehus
Akram Dakhil Delfi, Overlæge, Røntgenafdeling 334, Hvidovre Hospital

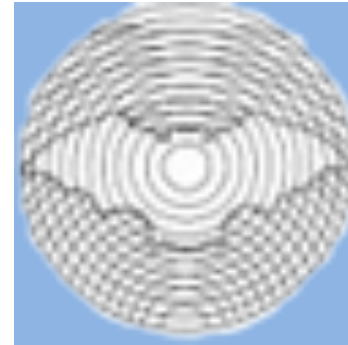
Undervisere: Danske forelæsere med erfaring indenfor muskuloskeletal ultralyd.

Gæsteforelæsere: Carlo Martinoli, Dept of Radiology R, University of Genoa, Italy
Philippe Peetrons, Centre Hospitalier Molière, Bruxelles, Belgium.

Kursusafgift: 3.500 kr., som inkluderer frokostbuffet og kaffe. Kursusafgiften for medlemmer af de ovennævnte selskaber, som godkender kurset, samt associerede skandinaviske selskaber, er reduceret til 3.300 kr.

Tilmelding: muskel@duds.dk
Kursussekretær Annette Matthiesen, Billeddiagnostisk afdeling, Køge Sygehus, senest den **2. september 2013**.

Dansk Ultralyd Diagnostisk Selskab (DUDS)

Ultralydkursus i gynækolog

Introduktion i anvendelse af ultralyddiagnostik indenfor gynækologi – teoretisk og praktisk undervisning. Kursisterne får selv mulighed for at udføre superviserede scanninger på modeller.

Kurset henvender sig til Introduktionslæger og andre læger, der ønsker at supplere deres viden om anvendelse af ultralyd i specialet gynækologi og obstetrik.

Tidspunkt:

Torsdag d. 14. november 2013 kl. 8:30 til 18:00

Sted:

Drejergaarden, Roskildevej 38, 4330 Hvalsø

Kursusledelse/sekretariat:

Torben Larsen torbenlarsen@dadlnet.dk

Ida Näslund idanaeslund@gmail.com

Undervisere:

Bjørn Skjoldby, Overlæge, Herlev Sygehus

Ida Näslund, Introduktionslæge, Holbæk Sygehus

Torben Larsen, overlæge, dr. med. Holbæk Sygehus

Tilmelding:

torbenlarsen@dadlnet.dk efter princippet "først til mølle" senest man. D. 1. oktober 2013

Tlf. 31 31 17 00

Deltagerantal:

ca. 25

Pris:

Kurset koster 1800 kr. inkluderet morgenmad, frokost, kaffe og frugt i dagens løb.

Tilmelding inden 21. oktober, gældende ved indbetaling på konto:

Lægernes pensionsbank:

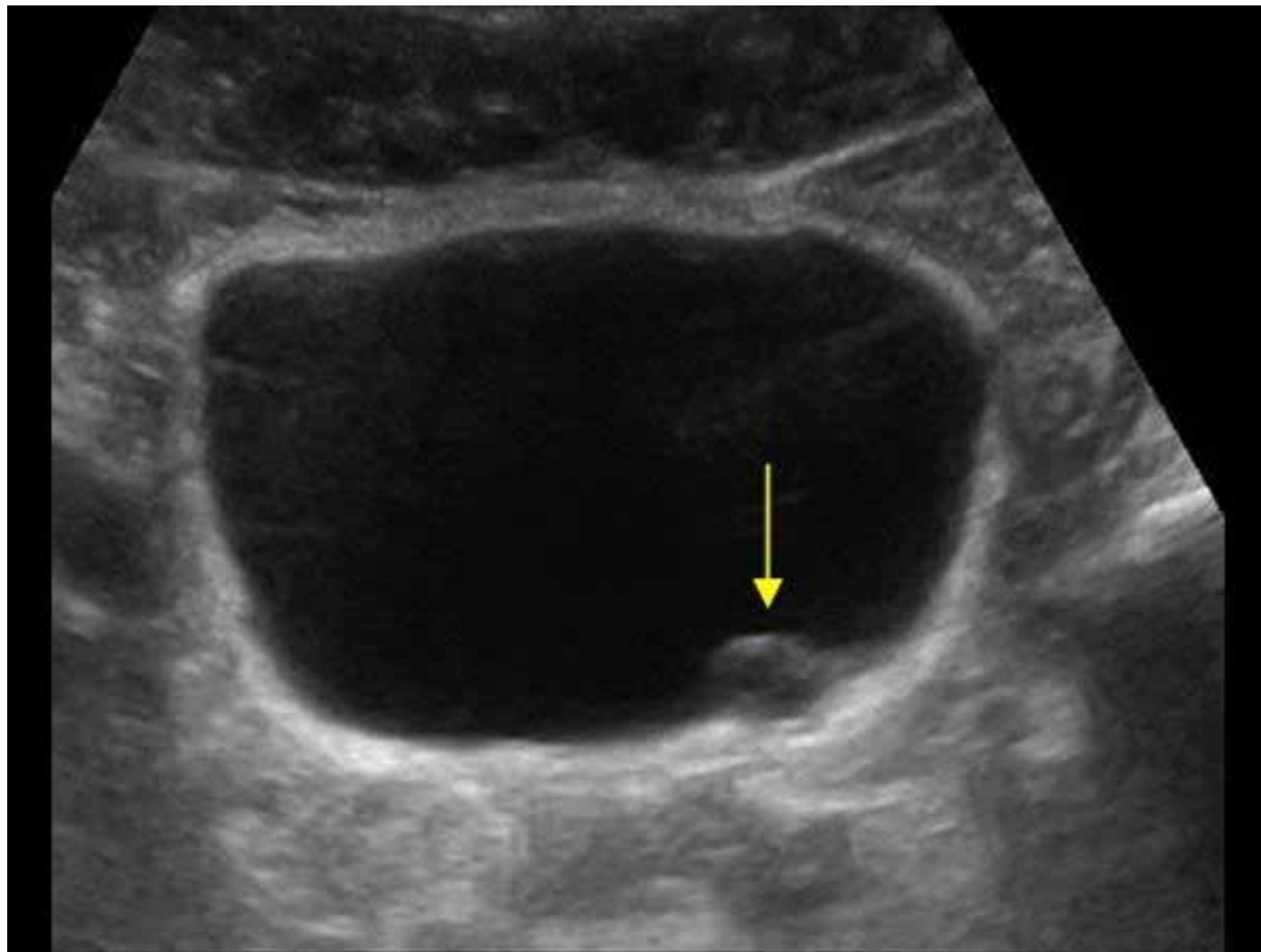
Reg. Nr. 6771 Kontonr. 6189497

Med tydelig angivelse af kursistens navn

Program:

08:30	Ankomst – morgenmad	
09:00	Velkomst, Introduktion til Gynækologisk og Obstetrisk UL	
	Billedorientering	TL
09:30	Hvad er UL- hvordan fungerer et UL-aparat, billedoptimering.	BS
10:00	Abdominal UL	BS
10:30	Demonstration af apparatur i mindre grupper, hvor de forskellige funktioner læres, med henblik på klinisk/live anvendelse senere på dagen.	
11:00	Kaffe/the kage	
11:15	Uterus, endometrium, salpinges, ovarier	TL
	Normal anatomi og fysiologi	
11:45	Tidlige graviditetskomplikationer,	
	blødning, missed ab, extrauterin grav	IN+TL
12:30	Frokost	
13:15	Live UL-undersøgelse (små hold og modeller, hvor kursisten for lejlighed til at scanne)	
14:30	Obstetriske kliniske problemstillinger, som den unge reservelæge bliver konfronteret med –	
	Gestationsalder bestemmelse, flerfoldsgraviditet, mistanke om væksthæmning, cervixskanning, fostervand, anvendelse af Doppler i graviditeten	IN +TL
16:00	Kaffe/the kage	
16:30	Patologi i det lille bækken – inflammatoriske forandringer, tumorer og metastaser, interventionel UL – UL-vejledte indgreb/drænage mv.	TL
18:00	Multible choice (for dem der ønske det), Kursusbevis	
	Afslutning	

DUDS Quiz

Hvilken medfødt lidelse peger pilen på?

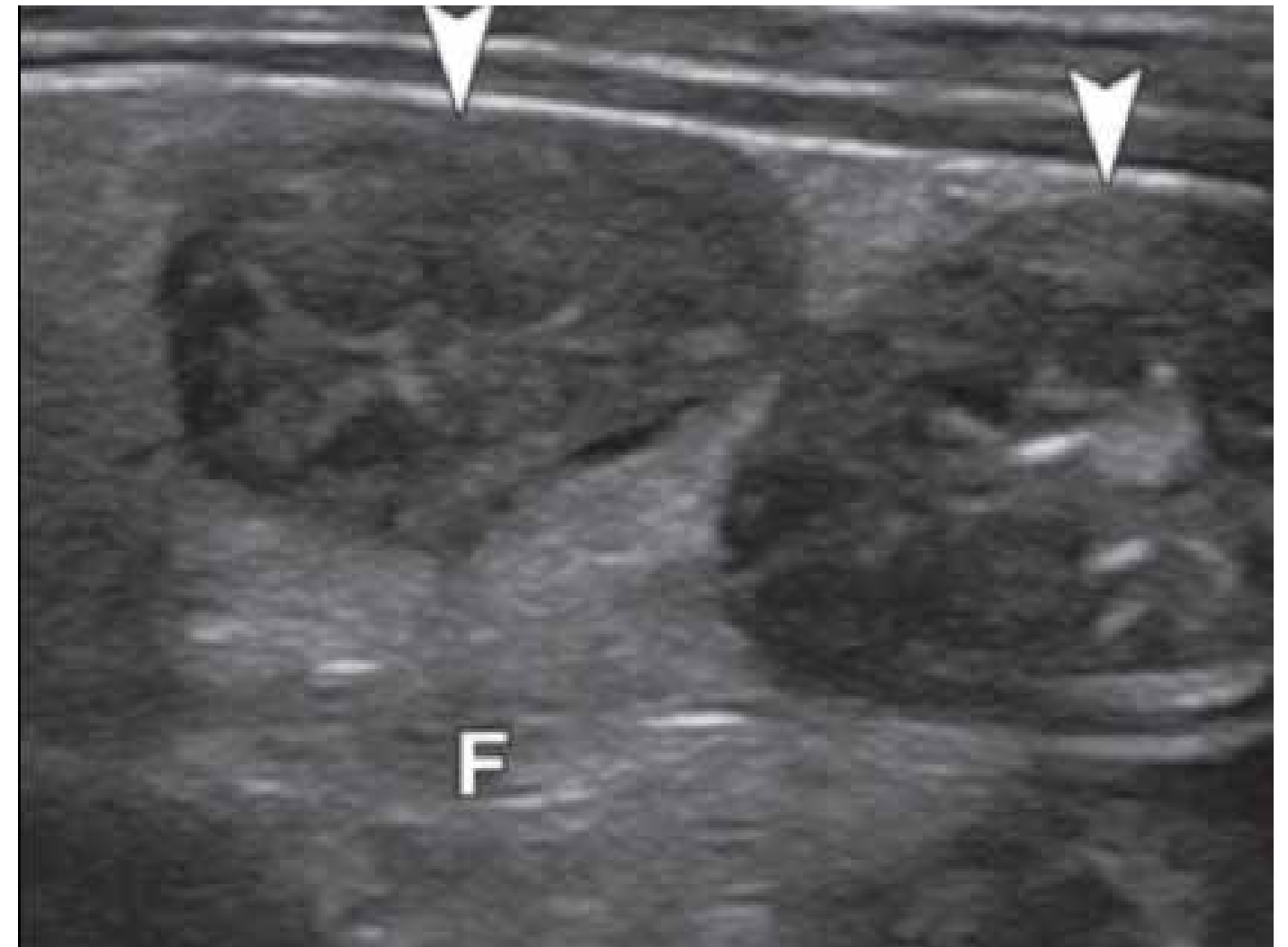
Send dit svar til redaktor@duds.dk - husk at anføre "DUDS quiz" i emnefeltet. Svar frist den 1. december 2013.

Der vil blive trukket lod om en præmie blandt de rigtige svar og vinderen får direkte besked pr. mail. Svaret på quizen bringes i næste udgave af DUDS-bladet der forventes at udkomme til marts 2014.

Held og lykke!

Svar: DUDS Quiz-marts

Svar på duds-quiz fra martsbladet 2013:

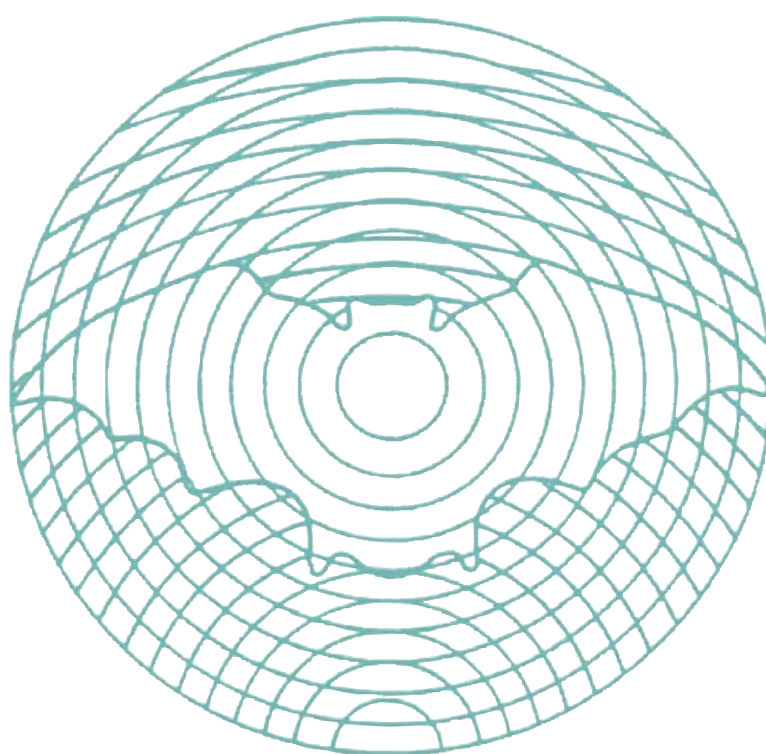
Morbus Crohn

Billedet viser en 6 årig dreng med morbus crohn, hvor man ser to nærliggende tyndtarmslynger med massiv vægfortykkelse (pilene) og forandret ekkogenicitet i det mesenterielle fedt. (Bogstav F) Begge fund tyder på svær inflammation. Der er både hyperæmi i tarmvæggene og i det mesenterielle fedtvæv ved doppler.

Reference:
<http://www.ajronline.org/content/197/6/W1067.abstract>

DUDS

**Dansk Ultralyddiagnostisk
Selskab**